

HANNA JA EVALD VAINION RAHASTO

Vaistolla, sydämellä ja uutteruudella

Rahasto perustuu kauppaneuvos Evald Vainion (ent. Karlsson, 12.9.1898–9.6.1965) ja hänen puolisonsa Hanna Vainion (o.s. Kallila, 13.3.1902–24.11.1978) tekemään lahjoitukseen ja on tarkoitukseltaan yleinen.

Evald Valdemar Vainio syntyi Kokkolan pitäjässä ratavarti- ja Oskari Karlssonin ja Maria Josefiina Kössin perheeseen. Hän kävi kolme luokkaa Kokkolan suomalaista yhteiskoulua, minkä jälkeen hän suoritti Vaasan kauppakoulun. Kansalaissodan aikaan 1918 Vainio kävi upseerikurssin, jolta hänet ylennettiin suoraan vänrikiksi. Hän kävi vielä täydentäviä kursseja ja palveli Uudenmaan rykmentissä, kunnes erosi palveluksesta sairasteltuaan.

Upseerinuransa jälkeen Evald Vainio sai työpaikan kangas- ja lyhyttavarakauppaa käyneestä Kokkolan Kauppakomppania Oy:stä. Vainio vastasi aluksi Yksipihlajan sivuliikkeestä, kunnes sai vastattavakseen teollisesti valmistettujen vaatteiden myynnin. Hänestä tuli yhtiön osakas 1926. Vuonna 1938 Vainio erosi yhtiön palveluksesta ja perusti Kokkolan Kappatehdas Oy:n. Yritys kasvoi vahvasti armeijan tilausten ansiosta ennen sotaa ja sen aikana. Vainio sai sodan uhatessa komennuksen kotirintamalle vastaamaan tehtänsä tuotannosta, vaikka hänet oli ehditty jo kutsua palvelukseen. Hänet ylennettiin kapteeniksi 1940, ja sotien aikana hän toimi myös talousupseerina Kokkolan sotasairaalassa.

Sotien jälkeen Kappatehtaasta tuli yksi tärkeimpiä naisten takkien valmistajia, ja sen Master-tuotemerkki tuli tunnetuksi koko maassa. Vainio toimi tehtaan toimitusjohtajana vuoteen 1960 asti, jolloin tehtaan rinnalla alkoi toimia Kokkolan Pukutehdas. Vainio toimi kummankin yhtiön johtokunnan puheenjohtajana. Hän oli perustamassa useita muita yrityksiä, kuten Pukumies Oy, Pohjan Puku Oy, Vape Oy ja Linnan Pukimo Oy. Hän oli myös rakennuttamassa useita kerrostaloja Kokkolaan.

Kuvat: Keski-Pohjanmaan arkisto.

Yrittäjyyden lisäksi Evald Vainiolle oli merkittävä rooli Kokkolan kunnallisessa, sosiaalisessa ja kulttuurielämässä. Hän oli 1946–1956 kaupunginvaltuuston jäsen ja vuoden ajan myös kaupunginhallituksessa; satamalautakuntaa hän johti 1942–1965. Hänen merkittävimpiä roolejaan oli Keski-Pohjanmaan kussairaalaprojektin puheenjohtajuus.

Hän vaikutti myös Maakuntaliitossa ja oli perustamassa Keski-Pohjanmaan rahastoa. Näiden lisäksi hänellä oli luottamustehtäviä kaupallisissa, yrittäjä- ja urheilujärjestöissä. Keski-Pohjanmaan maakuntaliitto julkaisi Vainion 60-vuotispäivän kunniaksi kirjan Ihminen Evald Vainio. Vainiolle myönnettiin lukuisia ansiomerkkejä, mm. Suomen Leijonan komentajamerkki ja Suomen urheilun hopeinen ansiomerkki. Kauppaneuvoksen arvonimen hän sai 1948.

Evald Vainion puoliso vuodesta 1923 oli Hanna Kallila, ja perheeseen syntyi kolme lasta. Hanna Kallila oli syntynyt Revonlahdella Kustaa Kallilan ja Liisa Aapramintytär Iso-Tuohinon perheeseen. Hän oli Lotta Svärdin jäsen, toimi Keski-Pohjanmaan Marttapiiriliiton puheenjohtajana yli 30 vuotta ja oli mm. perustamassa Kokkolan talouskoulua. Hanna Vainiolle myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan ansiomerkki.

Osuuskunta Sigillum/Markus Kivistö

Keski-Pohjanmaan rahasto on yksi Suomen Kulttuurirahaston 17 maakuntarahastosta. Se perustettiin vuonna 1959, jolloin se kuului Etelä-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Keski-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Keski-Pohjanmaan rahasto toteuttaa tarkoitustaan, maakunnan henkisen ja taloudellisen kulttuurin vaalimista ja kehittämistä, myöntämällä apurahoja ja palkintoja sekä järjestämällä muutakin kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi/kp.